

HALIÇ ÜNİVERSİTESİ MESLEK YÜKSEKOKULU İLK VE ACİL YARDIM PROGRAMI

İSG403 İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ (2. Bölüm)

Dr. Turan ŞİŞMAN

2019 - İSTANBUL

Hedef ve Sonuçlar

- Çalışanları iş kazaları ve meslek hastalıklarından korumak
- Üretim güvenliğini sağlayarak verimi artırmak
- İşletme güvenliğini sağlamaktır
- Devletin Sosyal güvenlik Harcamaları Azalır

Tehlike Kavramı

- “Büyük zarar veya yok olmaya yol açabilecek durum” TDK
- İşyerinde var olan ya da dışarıdan gelebilecek, kapsamı belirlenmemiş;
- Çalışanı, işyerini ya da üretimi etkileyebilecek **zarar** veya **hasar verme potansiyeline** sahip olan durum veya işlemdir.

Tehlike Kavramı

- Uygun olmayan iş ortamından
(**Tehlikeli durum**)
- Sakıncalı bir biçimde iş yapmaktan
(**Tehlikeli davranış veya hareket**)

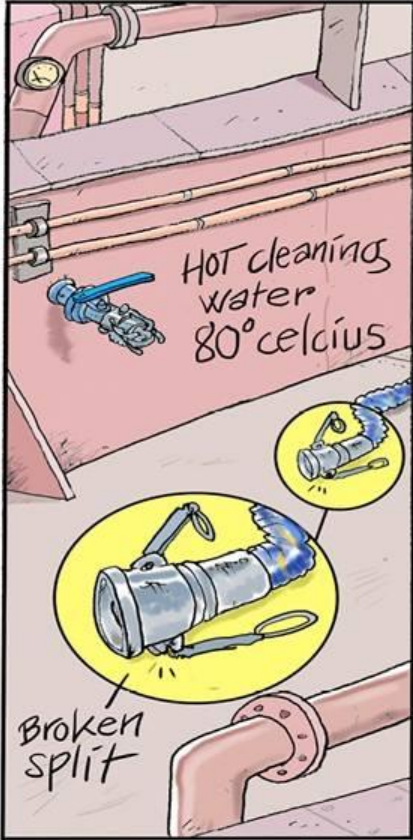
✓ **Tehlikeli Durum...**

✓ **Tehlikeli Davranış...**

✓ **Tehlikeli durum**; Yasalar ve Uzmanlarca uygulanan İSG Sistemleri ile çözülebilir,

✓ **Tehlikeli davranış**; Çalışanlardan kaynaklanır, eğitilmeleri ve denetlenmeleri gerekir...

TEHLİKE VE RİSK

TEHLİKELİ
DURUM

TEHLİKELİ
DAVRANIŞ

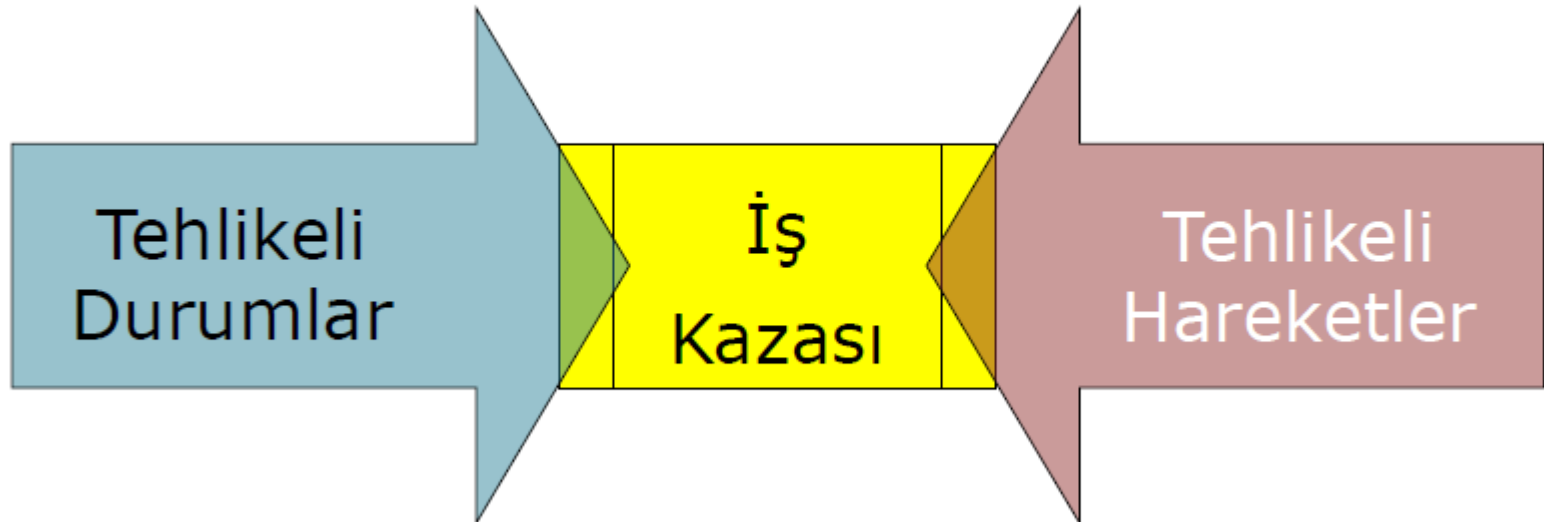
RAMAK
KALA

KAZA

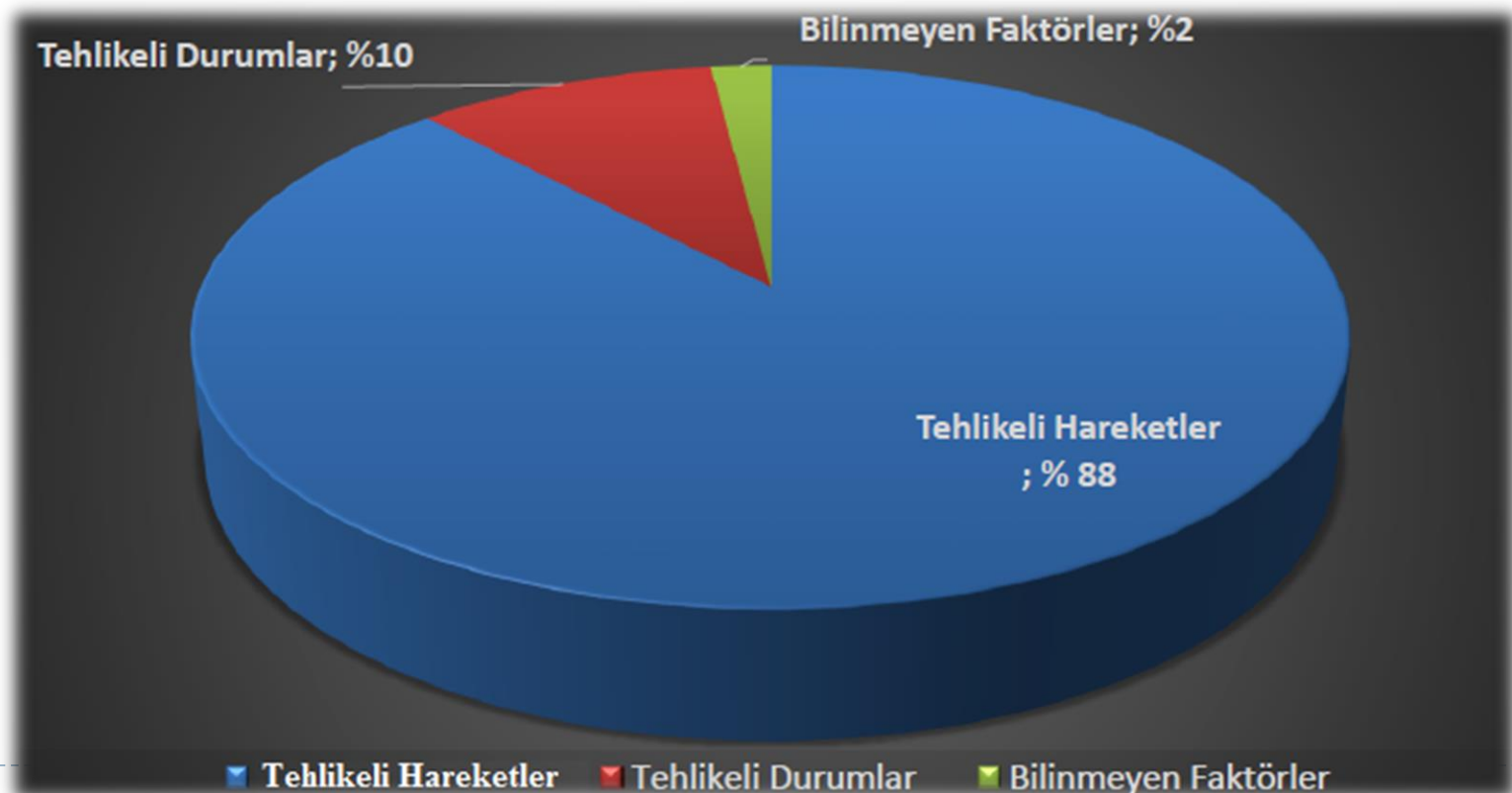
İş Kazaları

- Tehlikeli durum ve hareketlerin neticesinde oluşur.
- İSG faaliyetlerinde amaç, tehlikeli durum ve hareketleri **ortadan kaldırmak**, **azaltmak** ve böylece mümkün olduğunca kazalar olmadan **önlemeye** çalışmaktır.

İş Kazasının Nedenleri

- İş güvenliği sorumlularının ilk yapacağı iş tehlikeli hareket ve tehlikeli durumları tespit ederek bunları ortadan kaldırmaya çalışmaktır.

İş Kazasının Nedenleri (**4M**)

İNSAN (MAN)

MAKİNA (MACHINE)

ORTAM-ÇEVRE (MEDIA)

YÖNETİM (MANAGEMENT)

Tehlike Hareketler

İş görenin (işçinin, çalışanın) iş güvenliğini tehlikeye atan **hatalı hal** ve **davranışlarından** kaynaklanır. İşçilerin özellikle

- ✓ Eğitim seviyesi
- ✓ Tecrübe düzeyi
- ✓ Psikolojik durumları

Tehlikeli hareketlerin yapılmasında önemli bir rol oynar.

Tehlikeli Hareketler

Emniyetsiz Çalışma, Talimatlara Uymama

Gereksiz Hızlı Çalışma

Alet ve Makineleri Tehlikeli Bir Şekilde Kullanma

Emniyetsiz Yükleme, Taşıma, istifleme

Emniyetsiz Vaziyet Alma

Şaşırma, Kızgınlık, Üzgünlük, Telaş , Şakalaşma

Kişisel Koruyucuları Kullanmamak

Tehlikeli Durumlar

İşyerlerinde iş güvenliğini bozan ve iş ortamında tehlike arz eden bütün koşullardır.

Tehlikeli Durumlar

Uygun Olmayan Koruyucular

Kusurlu Alet, Makine, teçhizat

Emniyetsiz Yapılmış Alet ve Makinalar

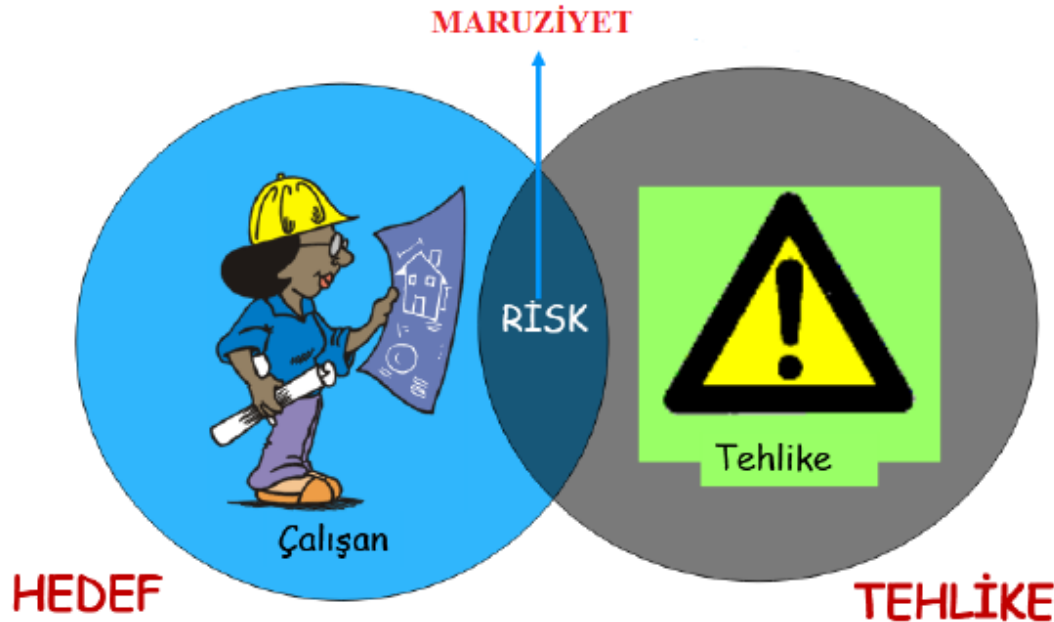
Yetersiz- Bakımsız Bina, Alet ve Makineler

Yetersiz yada Fazla Aydınlatma, Havalandırma

Emniyetsiz Yöntem ve Şartlar

Risk Kavramı

- Tehlike sonucu ortaya çıkma ihtimali olan ve ortaya çıktığı zaman çalışanın sağlığı ve güvenliğini olumsuz (maddi zarar, yaralanma veya ölüm) etkileyen olaylardır.
- Risk, tehlikeler sonucu oluşabilecek zarardır.

Risk Kavramı

- Riskin büyüklüğü etkilenen kişi sayısına ve oluşan sonuca göre değişmektedir.
- Tehlikeler ve riskler ile ilgili önemli ayırım noktaları;
 - Tehlikelerin çoğunlukla çalışma ortamlarında görünür olması,
 - Risklerin ise görünmeyen sadece ortaya çıkma olasılıkları bulunan olaylar olmasıdır.

Tehlike mi, Risk mi?

TEHLİKE VE RİSK

İSG Riskleri

Tehlike

Yüksekte
Çalışma

Çalışanın
Düşmesi

Yukarıdan
Cisim
Düşmesi

Risk Azalır

Riskler tehlike sonucu ortaya çıkma ihtimali olan çalışanın sağlığını ve güvenliğini olumsuz etkileyen olaylardır

İSG Riskleri

Tehlike

TEHLİKE VE RİSK

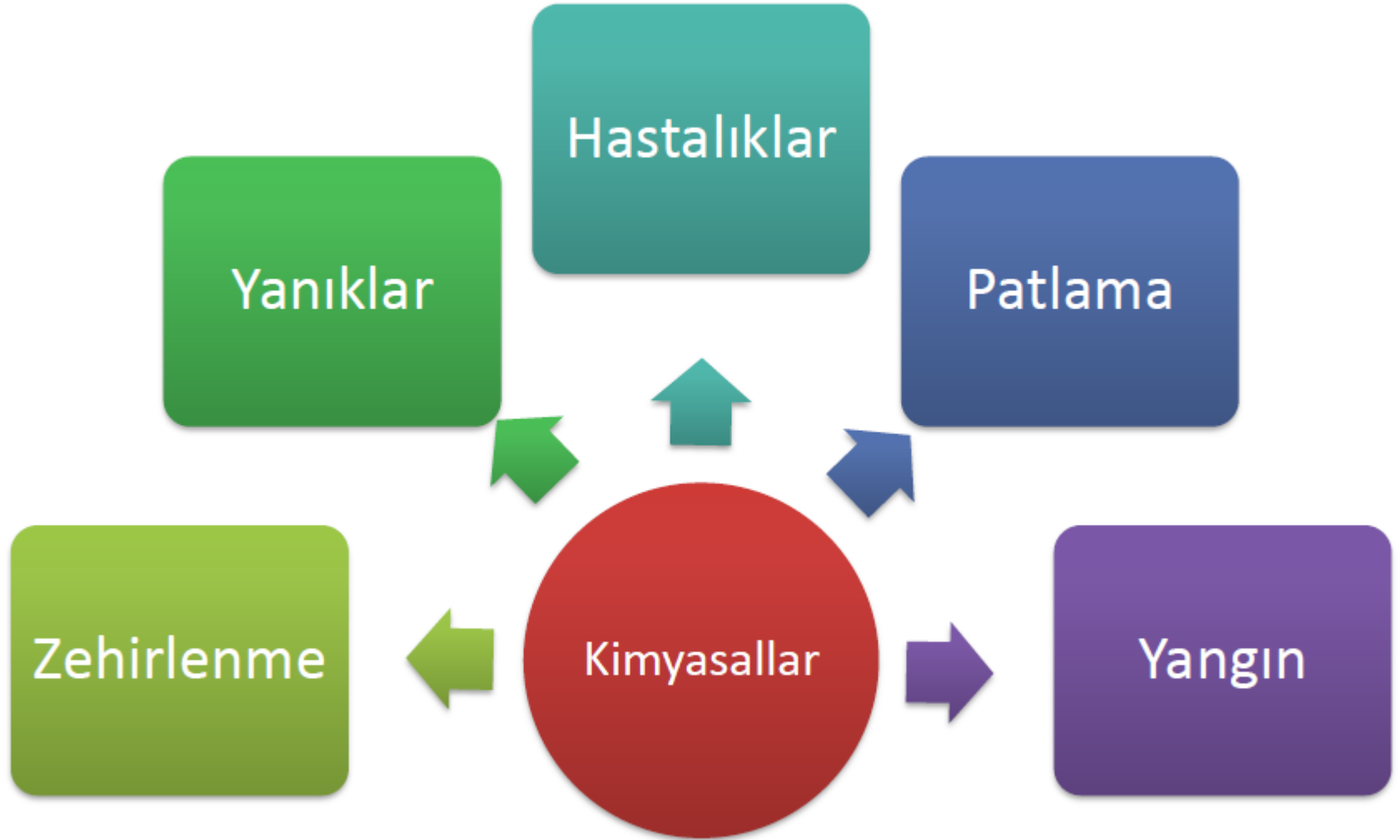
İSG Riskleri

Tehlike

TEHLİKE VE RİSK

İSG Riskleri

Tehlike

Kazalardan Korunma Yöntemleri

KAYNAĞINDA ÖNLEM

- Tehlikelerin ortadan kaldırılması
- Tehlikeli olanı daha az tehlikeli olanla değiştirmek, (İkame)
- Makine Koruyucuları takma

ORTAMDA ÖNLEM

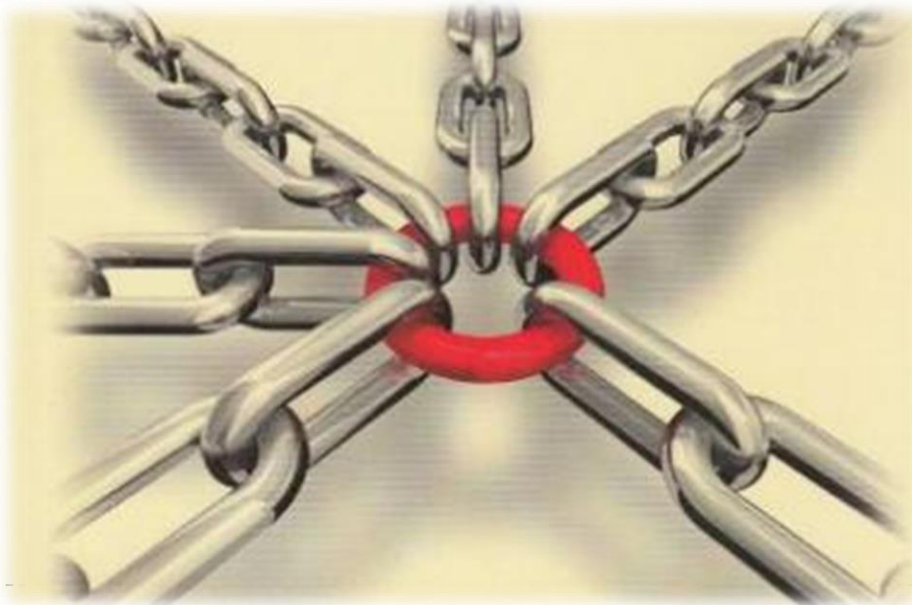
- Mühendislik önlemlerini uygulamak
- İdari önlemler
- İkaz Levhaları/Uyarı İşaretleri ve Afişler
- Ödüllendirme/ Özendirme

KİŞİ ÜZERİNDE ÖNLEM

- Sağlık Muayeneleri, Bağışıklama
- İlk Yardım ve Kurtarma Çalışmalarının Organizasyonu
- Sağlık Eğitimi, Genel Hijyen Koşullarının Sağlanması
- Yeterli ve Dengeli Beslenmenin Sağlanması
- Rehabilitasyon Hizmetlerinin Sağlanması
- KKD kullanımı

Güvenlik Kültürü

- İşyerinin her kademesinde görev yapan personelin, iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili maruziyet, önleme, korunma gibi konularda **sahip olduğu** veya **geliştirdiği ortak davranış, alışkanlık, inanç, görüş ve paylaşımlar** bütünüdür.

Güvenlik Kültürü

- Güvenlik kültürünün her bireyde oluşmasına yönelik çalışmalar, öncelikle **aile içi eğitimle** başlamalı, devamında **eğitim-öğretim hayatı boyunca** desteklenmeli ve bireyin çalışma hayatına dahil olması ile işverenlerce verilecek eğitimlerle **en üst seviyeye** taşınmalıdır.

